

DOMOVINA

in KMETSKI LIST

Upravništvo in uredništvo »DOMOVINE«, Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5, II. nad., telefoni 31-22 do 31-26 Račun Pošne hranilnice, podruž. v Ljubljani št. 10.711

Izhaja vsak teden

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 6.— L, polletno 12.— L, celoletno 24.— L; za inozemstvo: celoletno 30.40 L. — Posamezna številka 60 cent.

Pregled vojnih in političnih dogodkov

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 25. oktobra naslednje vojno poročilo: Po intenzivni topniški pripravi je sovražnik z znatnimi oklopnimi in pehotnimi silami napadel severni in južni odsek fronte pri El Alamelu.

Nasprotnik je bil povsod odbit in je utrpel hude izgube.

predvsem oklopnih vozil, izmed katerih jih je bilo doslej 47 uničeno. Bitka se nadaljuje. Britanskemu letalstvu, ki je z velikimi oddelki podprlo akcije na kopnem, se je uspešno uprlo lovsko letalstvo osl, ki je sestrelilo 16 letal v plamenih, štirje nadaljnji pa so se zrušili na zemljo, zadeti od izstrelkov protiletalskih baterij. V napadu na britanski konvoj v vzhodnem Sredozemlju je naše letalo torpediralo in potopilo en rušilec. Novi letalski napadi so bili izvedeni včeraj pozno popoldne in v pretekli noči na nekaj večjih in manjših središč Lombardije in Piemonta, zlasti na Milano, Monzo in Novaro. Znatno škodo, zlasti od zažigalnih bomb, so utrpela mnoga poslopja periferije Milana, med čigar prebivalstvom je bilo ugotovljenih 48 smrtnih žrtev in 254 ranjenih. V Novari ni nobenega mrtvega in le 10 ranjencev. Pri napadu na Savono je bilo ubito 35 ljudi, ranjeno pa 67. Število žrtev prvega napada na Genova se je povečalo na 39 ubitih in 190 po večini lahko ranjenih. Gasilci so se povsod odlikovali v izvrševanju svoje dolžnosti. Trije sovražni bombniki so bili sestreljeni na področju Milana, nadaljnja tri štirimotorna letala pa so bila sestreljena med napadom v prejšnji noči na Genova. Zadržanje prebivalstva Milana in ostalih središč je bilo mirno in disciplinirano. Nad Malto je strmoglavil v plamenih en »Spittfire«, zadet v letalskem spopadu.

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo 25. oktobra naslednje posebno poročilo: Čeprav močni jesenski viharji še nadalje ovirajo operacije, so nemške podmornice v ostrih napadih na močno zavarovane konvoje in v posameznih akcijah na severnem Atlantiku, na Severnem ledenem morju, pred kanadsko obalo, pri Trinidadu, ob izlivu Konga in pri Kapstatu spet

potopile 16 sovražniških trgovinskih ladij s skupno 104.000 tonami kakor tudi en sovražni rušilec. Tri nadaljnje trgovinske ladje in še en rušilec so bili s torpednimi zadetki poškodovani.

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo 25. oktobra naslednje poročilo:

Na zapadnem Kavkazu so nemške in rumunske čete, uspešno podpirane od letalstva, zavzele nadaljnje višinske postojanke.

Protinapadi sovražnika so bili krvavo odbiti. V boju za Stalingrad so bile v trdovratnih borbah razen nekaterih posameznih objektov zavzete vse naprave tvornice »Rdeči oktobri« ter iztrgane sovražniku postojanke in hiše v severnem predmestju špartakovki. Prejšnjega dne zavzeto področje mesta je bilo očiščeno sovražnika. Sovjetski razbremenilni napadi so bili odbiti. Siloviti letalski napadi na sovražne postojanke v Stalingradu in sovjetske prometne zveze vzhodno od Volge so se nadaljevali z nezmanjšano srditostjo. Ob Donu so rumunske čete odbile več sovražniških napadov. Rumunsko letalstvo je usmerilo svoje napade proti sovražniškim postojankam in železniškim zvezam. Na Ladoškem jezeru so v noči na 22. oktobra

nemški in italijanski bojni čolni pod varstvom nemškega in finskega letalstva izvedli krajevni napad

proti delu obale, zasedene od sovjetskih čet. Pri tem je bil uničen neki svetilnik in je bilo zajeto več vojakov. Na povratku so odbili bojni čolni napade sovražnih topničark kakor tudi močne letalske napade. Pri tem so lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 21 sovražniških letal. V Egiptu je sovražnik na široki fronti po močni top-

Vsa Italija je veličastno slavila 20 letnico Pohoda na Rim

Duce je ob tej priliki izdal vrsto socialnih ukrepov, velepomembnih za malega človeka

Rim, oktobra.

Odposlanci, ki jih je določila Stranka, so proslavili minilo nedeljo v vseh glavnih mestih 20 letnico Pohoda na Rim. Bile so to proslave velikanskih stvaritev, zgodovinskih dogodkov, neminljivih pridobitev na vseh področjih, zlasti na socialnem, Fašizem pomeni revolucijo, ojačenje vseh bistvenih činiteljev preporoda, red in disciplino, predvsem pa pomeni dvig naroda na pravilno raven duhovnega in gmotnega življenja. Fašizem je bila na svetu prva vladavina, ki je dejansko šla do naroda opravljajoč socialno politiko, ki ne temelji na namišljenih osnovah, temveč na razsežnem programu, ki se ustvarja za blagor skupnosti v okviru nacionalnih možnosti. Globoko zavedanje te politike, združene z ideali, ki neločljivo spajajo idejo Fašizma z idejo Domovine, je trenutno strnila množico naroda okrog Duceja za dosego vseh smotrov, ki bodo z neizbežno zmago postali še višji in svetlejši.

V RIMU je bila proslava 20 letnice ob navzočnosti okrog 20.000 oseb, ki so se zbrale na trgu pred domom Fašija. Tu so se zbrale vsa politična, sindikalna in bojovniška združenja Rima, katere je obkrožal bleščeci venec praporov posameznih skupin in zastav raznih odsekov. Mogočna je bila tudi postrojitev združene Stranke z oboroženimi oddelki GILa na čelu. Svečanosti, ki je potekla primerno vojni, in svečanega obreda so se udeležili prefekt, zvezni tajnik, podguverner Rima Uccelli, zastopniki Oboroženih sil in številni oficirji.

Po posvetitvi doma Fašija, svetišča in po blagoslovitvi dvorane, imenovane po Arnaldu Mussoliniju, je zvezni tajnik izvedel fašistični obred poziva slavno padlih. Nato je imel od tajnika Stranke določeni govornik, imetnik zlate kolajne Carlo Borsani, slavnostni govor ob 20 letnici. Poveljeval je duhovne razloge revolucije Črnih srajc in zatrjeval, da se mladina ob fašistični 20 letnici z največjo pravico bori ter zahteva zase čast orožja in obrambo fizičnih in duhovnih mej Domovine.

Govornik je zaključil, da pomeni mladina krepkost in sposobnost, zvestoba in duha požrtvovalnosti, popolno poštenost in junaško velikodušnost. Govor imetnika zlate kolajne Borsanija je povzročil goreče in dolge počastitve in veliko manifestacijo zvestobe in vdanosti na naslov Duceja.

Velika in mogočna je bila proslava 20 letnice v MILANU, kjer je bil navzočen Duce. Svečan govor je imel v gledališču Scali general Galbiati. Med govorom je vsa velika množica goreče vzklikala Duceju. Govor je zaključil general Galbiati z naglašanjem vdanosti Duceju, vere v lastno delo in gotovosti zmage.

niški pripravi z močnimi topniškimi in oklopnimi silami in pod močno zaščito letalstva prešel k pričakovanemu velikemu napadu. Ziaj so v teku hudi boji. Doslej je bilo sestreljeno 20 sovražnih letal in uničeno mnogo oklopnih vozil. Na Malto so lahka nemška bojna letala spet napadla naprave na letališčih Lucca in Venezia. Pri sovražnih napadih na zasedeno francosko ozemlje kakor tudi med poletom k napadu na severno Italijo in povratkom je nemška protiletalska obramba sestrelila 11 sovražnih letal, med njimi več kakor polovico štrimotornih bombnikov. V noči na 25. oktobra je nemško letalstvo izvedlo bombne napade proti važnim vojaškim ciljem v mestih vzhodne Anglije. Vsa letala so se vrnila.

Krasne svečanosti so bile dalje v NAPOLIJU, v TRIESTU, v PISI, v TURINU, v MENTONU in drugod.

Lepa je bila dalje proslava v LJUBLJANI, ki je letos drugič praznovala. Zjutraj je bila odkrita na sedežu Zveze borbenih Fašijev z dostojno svečanostjo spominska plošča, ki spominja na žrtvovanje sedmih padlih od komunistične roke na tej zemlji, ki je malo časa sem italijanska. Sledila je služba božja na prostem, ki se je zaključila z molitvijo za Kralja-Cesarja.

Navzočni so bili Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Ekscelenca Graziolli, poveljnik XI. armadnega zbora Ekscelenca general Robotti, župan general Rupnik, general Montagna, vodja nemškega konzulata Liesenberg s predstavniki narodno-socialistične stranke Grubitsom, Hengererjem in Rauscherjem, nadalje konzul Neodvisne Države Hrvaške in drugi prdestavniki oblasti. Postrojen je bil oddelek Oboroženih fašistov. Zvezni tajnik je po odkritju spominske plošče velel poklonitev padlim fašističnim tovaršem. Visoki komisar je zatem položil lovorjev venec.

Zatem se je napolil Zvezni tajnik s spremstvom na sedež poveljstva Armadnega zbora, da sponoži pozirav Črnih srajc Ljubljanske pokrajine vrli in bojovnikom, ki se na tej zemlji borijo proti komunističnemu sovražniku. Sprejel ga je šef generalnega štaba polkovnik Gallo z drugimi oficirji.

Po govoru Zveznega tajnika je izrekel Ekscelenca general Robotti občudovanje za skupnost duha in moči, ki navdaja na tej zemlji italijansko vojsko z Mussolinijevimi Črnimi srajcami. Spomnil se je tudi duha vrlih bojovnikov, ki ponosno prinašajo vsak dan žrtve in ki zro v podobi Kralja Cesarja in Duceja simbola najvisjega domovinskega idealizma.

Zvezni tajnik je šel potem v spremstvu članov Zveznega direktorja na pokopališče, kjer je položil venec na čast padlim v zdajšnji vojni.

Ob 10. uri je izročil Visoki komisar v telovadnici GILL v navzočnosti predstavnikov oblasti mladim organiziranim ustanovne nagrade društva »Dante Alighieri« za mlade Slovence, ki so bili najboljše klasificirani v tečajih italijanskega jezika.

Ob tej priliki je naslovil Ekscelenca Graziolli na mlade organizirance besede priznanja za njihovo dobro voljo glede učenja italijanske in jim je predočil, da je dejstvo, da so kot prvi pristopili k združenju GILL znak posebne časti, saj se bodo lahko sklicevali v bodočih letih na to svojo prednost. Z velikim navdušenjem so bile sprejete besede Visokega komisarja, ki je v spremstvu drugih odličnikov zapustil dvorano, medtem ko je mladina vzklikala Duceju. V isti dvorani GILL je za tem Iezzi od Zveznega poveljstva proslavil za organizirance 20. obletnico fašistične revolucije.

Ob 11. uri je bila v gledališču Dopolavora Oboroženih Sil službena proslava zgodovinske 20 letnice, ki so ji prisostvovali vsi predstavniki oblasti.

Zvezni tajnik je naslovil na navzoče fašiste besede zvestobe in ponosa, da se lahko proslavlja 20 letnica Revolucije na tej zemlji, ki je bila od italijanskega orožja odrešena k novemu življenju.

»Ob zori tretjega desetletja prisegajo ljubljanski fašisti«, je naglašal Zvezni tajnik, »da bodo bolj zvesti Revoluciji in da se bodo z zgledom pokazali vredne privilegija, ki jim ga je naklonil Duce.«

Umberto Cungi je zatem na povabilo Zveznega tajnika izrekel navzočnim besede zvestobe. Na

zmenimo se za sovražnike, četudi se nazivajo Anglija, Rusija ali Amerika, tem manj se za pojav partizanstva, ki bo odločno zatrto. Pogledi Italijanov, ki se borijo na tej zemlji, morajo biti uprti k ciljem, ki jih je napovedal Duce z opozorilom na spomin na najčistejše žrtve padlih, ki so se s plemenitim žrtvovanjem svoje krvi izkazali vredne, da sodelujejo pri dosegu zmagovitega smotra višje socialne pravičnosti.

Proslava se je zaključila z manifestacijami toplega navdušenja in vzkljakanja Duceju, medtem ko je Visoki komisar vele pozdrav Veličanstvu Kralju-Cesarju ter Duceju. Zatem je vzkljknil »alala« zmagotivim junaškim bojevnikom Osí.

Rim, oktobra.

Duce je ob dvajsetletnici revolucije izvolil izdati vrsto ukrepov, ki prinašajo nov razvoj in dvig v socialno politiko, kakor jo izvaja vlada do vseh delavcev po tvornicah in na polju, zaposlenih v slavnem boju, ki ga oboroženi narod prenaša za zmago. Izmed teh ukrepov nekateri povečujejo obseg socialnega skrbitva in preurejajo zavode, ki so za to določeni, drugi, ki niso nič manj pomembni, povečujejo delo s tem, da ustanovljajo zanj zaslužno odlikovanje, tretji pa dajejo širokim slojem nagrade za delovne napore pri vojnih nastopih.

Ducejevi ukrepi določajo naslednje:

1. Ustanovitev vojne zvezde za delovne zasluge. To je odlikovanje posebne veljave in visokega moralnega pomena in bo krasilo prsa najzaslužnejših italijanskih delavcev. Dobe ga lahko vsi delavci in delavke, ki se v vojnem času odlikujejo s posebnim čutom za dolžnost in s požrtvovalnostjo prenašajo znatno hujše nevarnosti, kažejo posebno sposobnost in delavnost pri vojni izdelavi, dajejo izreden osebni prispevek za avtarkijo na področjih, ki se tičejo državne obrambe. Teh zvezd bodo podelili največ po petsto na leto, poleg njih pa enkratno denarno nagrado.

2. Pomnožitev nezmožnostnih in starostnih pokojnin, in sicer za 25% glede na prejšnjo višino. Povečanje se pridružuje dozdajšnjim vladnim izboljšanjem delavskih pokojnin kakor so na primer: znižanje starostne dobe od 65 na 60 let za moške, od 60 na 55 za ženske in na 50 za rudarje, prilagoditev pokojnin višji življenjski ravni, povišanje za otroke. Nove ugodnosti bo takoj deležno 750.000 delavcev, ki uživajo pokojnine, in se jim bo mesečni dohodek že z dnevom uveljavljenja tega ukrepa povečal za četrtnino. Prispevki za povečanje pokojnine gredo na breme delodajalcev, a delavec prispevek ostane nespremenjen.

3. Nepretrgano nadaljevanje zavarovanja za vse delavce v dobi, ko so poklicani pod orožje. Ustavitev dela in plačevanja prispevkov bi prinesla ustavitve zavarovalnega razmerja. Duce je hotel to preprečiti in zagotoviti tistemu, ki izpolnjuje svojo dolžnost do domovine, zavarovanje za ves čas vojaške službe. Ukrep velja za vse oblike nezmožnostnega in starostnega zavarovanja, zavarovanja zoper jetiko, zoper nezaposlenost, za primer rojstva in za primer poroke ter ohranja nedotaknjene pravice raznih upravičencev. Zavarovanje gre v breme države, ki bo ob vzajemnosti vseh državljanov z bojevniki v njihovem imenu dajala prispevke. Isto kakor za vpoklicane velja za prostovoljce in za tiste, ki so po roku pridržani v službi.

4. Podvojitev rodbinskih doklad za tiste, ki so pod orožjem. Da bi delavci, ki služijo domovini v orožju docela uživali dobrine vsega socialnega skrbitva vlade, je Duce odločil, da se podvojitev rodbinskih doklad razširi z 28. oktobrom na vpoklicane uradnike in delavce, ki bi jim zagotovila zbiranje prihrankov za teden, ko bodo demobilizirani. Nove doklade bodo vezane in naložene na obresti ter jih bodo upravičenci dobili ob koncu vojne.

5. Zedinjenje zavarovalnih zavodov za nezgode. Doslej je bilo te vrste zavarovanje za industrijo in za kmetijstvo ločeno. S tem ukrepom se združujeta Zavod za zavarovanje proti poklicnim neugodam in boleznim v industriji ter Vzajemne neugodne bolniške blaginje za kmetijstvo v Zavod INFAL. Ta preureditev bo prinesla znatne koristi kmetijskim delavcem, bo pomnožila zavarovalne podpore in vsaj za najhujše neugode zagotovila letno rento. Dalje uvaža obvezno zdravniško pomoč, ki so jo doslej kmetijski delavci uživali samo tam, kjer so to določale kolektivne pogodbe. Vse to je bilo storjeno po načelu o socialni pravičnosti, ki hoče odstraniti vsako trenje med enim delovnim slojem in drugim.

6. Gospodarske ugodnosti za tiste delavske pakože, ki so najbolj zaposlene pri vojni izdelavi. Duce je ob dvajsetletnici pohoda na Rim zapovedal, naj vsi uradniki in delavci v pomožnih industrijah dobe polmesečne plače, delavci pa eno tedensko mezdo poleg rednega zaslужka, in sicer v nagrado za svoja prizadevanja in zaradi posebnega reda, ki velja zanje in ki ga prenašajo

Italijanske motorizirane ednice na vzhodnem bojišču

mirno in z zvesto vedrino. Drugo priznanje je Duce hotel dati ženskemu delavstvu v mehanični in kovinski industriji, ki nadomešča pri delu moške. To žensko osebje bo dobilo zdaj 75%, 70% ali 60% tiste plače, ki je določena za strokovnjaško ročno delo v teh industrijah, in to po treh razredih, v katere je razdeljeno žensko delavstvo. S tem bodo njihovi prejemki znatno zvišani. Razen tega bodo vsi delavci po italijanskih rudnikih dobivali od 28. okt. dalje vztrajnostno nagrado po pet lir na dan za delo pod zemljo, po dve liri na dan pa za delo na površini. S tem bodo vsi rudarji deležni enakega postopanja. Korporacijski minister bo naglo uveljavil ta skupek važnih ukrepov, ki pomeni novo veličastno razdobje v fašistični socialni politiki.

Poleg tega je Duce za dvajsetletnico revolucije zapovedal izdati še druge ukrepe, kakor: pomnožitev poviškov zaradi odlikovanja za vojaško hrabrost, in sicer za zlato kolajno od 800 na 1500 lir letno, za srebrno od 250 do 750 lir letno, za bronasto od 100 na 300 lir letno. Podobno so povišane pokojnine, ki so zvezane z odlikovanji savojskega vojaškega reda.

Nagrada za osebje v državni službi in v pomožnih ustanovah. Duce je odločil, da se da državnim uslužbencem, vojaškim in civilnim, ki

imajo rodbine in zaradi tega bolj čutijo zdajšnje težave, enkratna nagrada v znesku petih mesečnih rodbinskih dohľad, in sicer od 28. oktobra dalje. Ista ugodnost je določena za osebje v pomožnih državnih ustanovah (pokrajinskih upravah, občinah itd.)

Določitev dveh milijard lir za ljudska stanovanja. Duce je odločil, da je treba za državno uradništvo posebno upoštevati vprašanje stanovanja. Zaradi tega je vlada l. 1924. ustanovila Narodni zavod za hiše državnih uradnikov. Navzlic temu se čuti še živa potreba po stanovanjih za državne uradnike, ki pač pomenijo za velik del osebja glavno skrb. Zato je bilo odločeno, da bo omenjeni zavod takoj, ko bodo premagane zdajšnječasne težave, poskrbel za zidavo novih hiš v znesku ene milijarde lir. Posebna dolžila bodo zagotovila plačevanje državnega prispevka za izvedbo tega programa. Za železniško osebje bo podobno poskrbel Društvo za državne železnice, ki sama zida in upravlja hiše. Da bi zagotovili izvedbo podobnega načrta za delavska stanovanja, so italijanski industrijci na Ducejevo vabilo sklenili ustanoviti sklad v znesku ene milijarde lir za zidavo ljudskih stanovanjskih hiš, brž ko bodo dovoljevale razmere. Te hiše naj nudijo velikanskemu številu delavstva bivališča po ugodnih pogojih.

Dolga je vrsta partizanskih strahot

Načrti za tako početje so se mogli roditi le v bolnih možganih

V naslednjem navajamo spet nekaj grozodejstev, kakršnih so zakrivali trockistični komunisti poleti in jeseni dolgo vrsto.

Pri Sv. Križu nad Litijo so partizani 2. oktobra ubili Viktorja Tonija, organa finančne kontrole. Umorili so ga opoldne, ki je šel iz pisarne domov, kjer so ga čakali žena in trije majhni otroci.

Iz Ajdovca pri žužemberku je prišlo poročilo, da se je tam pojavila manjša skupina komunistov in 16. oktobra ubila tamkajšnjega župana Štefana Vidriha, pri vseh ljudeh priljubljenega družinskega očeta.

Zmerom prihajajo še tudi poročila o novih razkritih zločinov, ki so jih partizani zagrešili v poletnih mesecih. V Butanjevi pri Sv. Joštu so partizani v avgustu ubili cerkovnika Janeza Trčka, posestnika Janeza Demšarja in posestniški par Franca Končana in ženo Marijo. Zadržana dva so zajeli in usmrtili kar na polju sredi dela.

V grosupeljski okolici so v začetku oktobra našli grob, v katerem sta ležala 26-letni fant Ludvik Rošl iz Velikega Mlačeva in 30-letna Zofija Globokarjeva iz Zalne. Oba so partizani odvedli že sredi junija. Kdaj so ju potem umorili, še ni dognano. Na truplih, ki sta bili skoro čisto goli, se je poznalo, da so ju nečloveški rablji pred usmrtitvijo še mučili. Ob veliki udeležbi prebivalstva so oba pokopali na domačih pokopališčih.

Skoro vsak dan prihajajo na dan nova razkritja. Med drugimi so bili pomorjeni skoro vsi nesrečniki, ki so jih bili partizani kje zajeli in odvedli s seboj in za katerimi je potem izgnila vsaka sled. Komunisti so jih vlačili s seboj, dokler so upali od njih dobiti kaka važna obvestila. Med zasliševanjem so jih mnogokrat nečloveško mučili, potem pa vse pomorili.

Z Rudnika pri Ljubljani so komunisti v septembru odvedli 22 let starega Jožeta Golja, uslužbenca »Slovenčeve« uprave v Ljubljani. Vdrli so bili takrat ponoči na Rudnik ter izropali župnišče in več hiš, med njimi tudi Goljevo. Mladega Jožeta so odvedli s seboj. Zdal se je izvedelo, da so ga po nekaj dnevih umorili. Zaboden je bil z nožem v srce.

Na Polici pri Višnji gori so komunisti izvajali grozno strahovlado nad ljudmi iz vse okolice. Njihov poveljnik je bil Lado Potokar. Ljudje so si oddahnili, ko je bil Potokar proti koncu septem-

bra ujet in ustreljen. Njegovi pajdaši so se takrat razkropili. Manjša skupina izmed njih se je potem spet zbrala in v noči na 5. oktobra vdrla v gostilno pri Možaku. V spalnici so pograbil 42 let starega gospodarja Jožeta Zupanciča. Vlačili so ga po sobah sem in tja in ga zbadali z noži. Medtem je bila sklicana vaška straža, ki se je ustanovila tudi na Polici. Ko so komunisti opazili, da se bližajo člani vaške straže Zupancičevi hiši, so oddali na Zupanciča še strel iz revolverja in nekdo mu je potisnil nož v ramo. Nato so pred vaško stražo pobegnili v noč, ne da bi se bili resno upirali. Zupancič je bil na ta način v zadnjem trenutku rešen iz njihovih rok, toda rane, ki so mu jih zadali komunisti, so bile tako hude, da jim je že proti jutru podlegel. Ob obilni udeležbi vsega prebivalstva so nesrečno žrtve pokopali na domačem pokopališču.

Izobraženci ste, ki vodite to pobijanje. Kaj se v vaših možganih niso mogla poroditi druga sredstva za borbo z nasprotniki? Grozna je ta izprijenost in ni ji mogoče najti druge razlage, kakor da so vsi ti ljudje izročenci z boleznim, abnormalnim nagnjenjem k pobijanju. Gnoječi se tur našega naroda je treba odločno operirati, da ne bo izkrevaveo slovensko ljudstvo, ki mu je ta kratka doba trockističnokomunističnega besnenja po nekaterih naših krajih na široko odprla oči.

× 3000 let stare obleke. Najstarejše obleke, ki so se ohranile do naših dni v Evropi, so našli v severnonemških in danskih grobnicah. Po čudnem naključju so ušle te grobnice in predmeti v njih z obzora časa. Grobnice, stare nad 3000 let, so iz prsti, v kateri je mnogo fiovlice, tako da voda ne more vdirati skozi njo. V grobnico vdirajoča vlaga pa ni mogla izhlapevati in tako je nastala v zvezi z neko kislino tekočina, ki je preprečila razkroj oblek. Ker grške mumije niso bile oblečene, temveč samo povite s platnenimi ovoji, so v severnonemških grobnicah najdene obleke edine iz predzgodovinskega obdobja. Po njih se da ugotoviti da so imeli Germani že v onih časih zelo visoko razvito krojaško obrt. Znamenita je obleka deklice iz Egtweda. To obleko so našli v grobnici blizu danskega kraja Egtweda. Čeprav je stara že okrog 3000 let, bi jo lahko še zdaj smatrali za elegantno.

NORAH LOFTS

V SUŽENJSTVU

»Dovolj imam vsega — to se je zgodilo!« se je zadržala Kata. »O, da bi se ne bili nikdar spustili s Tomom v te reči! Zmerom in zmerom sem ga prosila, naj ne zapelje Willyja na krivo pot. Da ga je uporabljal kot sla, naj bi še bilo! Včasih res ni šlo drugače... Zdaj pa ga je popolnoma pritegnil nase in hoče napraviti iz fanta to, kar je sam. Toda to ne bo šlo tako gladko. Če dela oče za Toma, prav. Dovolj je star, da ve, kaj dela. Toda vzgajati mladega fanta za ubijanje in ropanje — ne! To bo Tomu še žal.«

»Razumem to,« je odvrnila Ela. »Tudi meni bi ne bilo prav, če bi mi hoteli vzeti Hestero in jo uporabiti v svoje svrhe. Enkrat mi je to že predlagal in ni mogel razumeti, da nočem ničesar slišati o tem.«

Kata je molče zrla predse.

»Bo dobil moje sporočilo?« je nazadnje vprašala Ela.

»Ne vem,« je zamrmrala Kata. »Jaz mu ga ne bom nosila.«

»Potem sem bila danes zaman pri vas,« je razočarana odvrnila Ela.

»Dostikrat moramo v življenju kaj zaman napraviti,« je Kata skomignila z rameni. »V ostalem tisti zavojček tam na oknu je pustil Tom za vas.« Dala ji ga je v roke. Bilo je čutiti, da je v zavojčku denar. »V tem oziru je pošten,« je dodala Kata, »toda vsega ni mogoče urediti z denarjem. Zdaj vsaj vem, pri čem sem. To je brezvesten lopov.«

»Moram se vrniti,« je dejala Ela. »Na sviedenje!«

»Ne vem, če se bova še kaj videli,« je odvrnila Kata. »Če se Willy ne vrne k meni, pojdem odtod. Vzgojila sem fanta in ne morem mirno gledati, kako drči navzdol.«

Prvič se je poslovila od Ele, ne da bi bila pustila večna vrata še za trenutek odprta, kakor je delala to običajno, da ji je posvetila na začetek poti. Kakor hitro je Ela stopila čez prag, so se vrata za njo zaloputnila in Ela je stala sama zunaj in je polna zlih slutenj iskala poti proti domu.

Naslednjega jutra je mož v plašču murvine barve zajahal belca in Ela je bila prepričana, da ga na poti ne bo nihče vznemirjal. Sicer pa se je bližal konec konjskih dirk, od katerih si je Tom zlasti mnogo obetal. A kaj vse se lahko zgodi, preden se bodo začele nove dirke! Verjetno je, da bo dotle že sledila Katinemu zgledu in odgovodala Tomu Druyju svoje sodelovanje. Namenila se je, da bo pri prvi priliki prešela svoj denar. Če bo le malo zadoščalo, bo začela takoj izvajati svoje načrte ter se ogledovati za krčmo, ki bi jo lahko prevzela.

Čez dva dneva je pokukal v krčmo poštni sel, ki je bil na svoji tedenski poti v Norwich, in je vprašal po Eli Roonovi. Dekla Marta ki jo je gospa Bridgesova poslala po Elo to je našla v hišnici. »Poštar ima nekaj zate,« je izjavila Marta.

Ela se je prestrašena zganila. Pismo? Zanj? To mora biti le od Toma! Kdo drugi bi ji imel kaj sporočiti? Pohitela je v kuhinjo, kjer jo je Williams pričakoval pred skodelico kave z velikim kosom pogače.

»Prinesel sem vam tisto reč, ki ste jo hoteli imeti,« je dejal med glasnim žvečenjem in jo pomenljivo pogledal.

»A tako... To je...«, je zajecljala Ela.

Williams je brskal po svoji veliki usnjeni torbi, privlekel iz nje zavojček in ji ga izročil rekoč: »Nič ne stane.«

Radovedni pogledi gospe Bridgesove so opominjali Elo, naj ne odpira tu zavojčka. Zbežala je nazaj v hišnico, strgala je ovoji in našla v njem večkrat zganjen in na šestih

mestih zapečaten list, ki se je o njem zdelo, da nekaj vsebuje. Ko je zlomila pečate, ji je padla v roko bela lepenka. Bila je popisana.

Ela je preplašeno zrla v črne vrstice, katerih smisla ni mogla uganiti. Z nezmotljivo gotovostjo je čutila, da prinašajo nesrečo. Še nikdar ji ni bil Tom na tak način poslal sporočila, in če se je zdaj odločil, da ga je zapal poštarju, tedaj pač ni imel druge poti — ali z drugimi besedami: Bil je v nevarnosti. Morda je bilo vse izdano. Morda so mu bili preganjalci že na sledi. A ne samo njemu, tudi njej! Ni druge pomoči: Hestera mora prebrati nismo Hestera ji mora povedati, kaj je zapisano v njem.

Pohitela je v kuhinjo, kamor je deklica vsak dan najprej prišla. Vedno znova je slišala, kako se približujejo koraki, a po drsanju cokelj je spoznala, da je bil to dečko s škafom vode, ali pa klopotanje pet, da je Roza tekala okrog. Hestere ni hotelo biti od nikoder. Ela se je znova in znova hrepeneče ozirala proti vratom, in vselej je razočarana pobesila oči. Njen strah in vznemirjenost sta naraščala od minute do minute. Nazadnje je zaslišala stopicanje lahkih otroških čevljev.

Gospa Bridgesova se je prva pobrigala za Hestero, pitala jo je s kolači, ki so bili pravkar gotovi, in je z užitkom poslušala Hesterino zadovoljno cmokanje, ki pa je stara kuharica smatrala za znak naklonjenosti. Ela v ostalem tudi. Že dolgo je bila ljubosumna na gospo Bridgesovo, ki je imela zmerom s čim razvajati otroka. Tem trdneje se je oklepala Ela upanja, da bo lahko kmalu zapustila gostilno in prevzela gospodinjstvo in pripravljala Hesteri slaščice. In ko bo potem prihajal otrok domov, to bo vselej nagradil s prav takimi svetlimi pogledi, ki jih je bila zdaj deležna gospa Bridgesova. Ali pa bo tudi res prišlo do tega? Mar ne bo pismo, katero je imela spravljeno v nedrih, na mah uničilo vseh njenih lepih sanj in snov? Ni mogla več vzdržati v negotovosti. »Pridi, Hestera!« je zaklicala, »poskusila boš novo srajčko.«

»Prinesi jo dol,« je jezno ugovarjala gospa Bridgesova, ki ne bi mogla opazovati otroka, kakor se sladka z medenimi kolački.

»Ne, to ne gre!« je dejala Ela. »Saj vendar ne more tu pomeriti srajco. Lahko bi kdo prišel... Kakšen prizor pa bi to bil, da bi stala napol slečena tu v kuhinji!«

Ko sta prišli v sobico, je Ela naglo segla po pismo. V zadnjem trenutku pa se je začela obotavljati. Ali ni bilo nevarno, posvečati otroka v to? Res nima nikogar drugega, ki bi mu lahko zaupala? Toda komu? Brez vednosti, kaj vsebuje pismo, pač ni smela tvegati, da bi ga komu pokazala.

Hestera je brž slekla obleko in segla po novi srajci, ki je bila obešena čez naslonjalo stola.

»Počakaj trenutek!« je v nenadni odločnosti dejala Ela. »Prečitaj mi, kaj piše tu.«

Deklica se je sklonila nad pismo in je majaje z glavo zrla v črke.

»Ne znaš prebrati?« je plašno vprašala Ela.

»O pač, lahko berem, čeprav je tako slabo napisano, le vsebine ne razumem.«

»Kar prečitaj mi, jaz jo bom že razumela.«

»K. C. je gobeždal!« je čitala Hestera. »Oni so že za menoi. Pusti nocoj goreti luč v svoji sobi in pazi. Pomagati mi moraš.« »Kaj pomeni to?« Hestera je začudeno vprašala. Pogledala je Elo, ki je osupla sedla na posteljo. Njena največja bojazen se je uresničila.

»Kdo je K. C.?« je silila vanjo deklica.

»Oh, nihče...« je izdajala Ela.

»In kdo so oni, ki so za njim?«

»Ne sprašuj toliko, Hestera.«

»Gotovo je to v zvezi s tvojim ponočnim izostajanjem,« je dejala deklica.

»Pst!« jo je opozorila Ela. »O tem ne smeš govoriti. Pridi... poizkusi srajco.« Ko jo je ogledovala, je mrmrala: »Zredila se nisi.«

»Saj tudi nočem biti debela. Kako strašno bi bilo, če bi se zredila kakor svinja... Le poglej gospo Bridgesovo.«

»Kako si grda, Hestera,« jo je prekinila Ela. »Gospa Bridgesova je tako dobra s teboj. Kako moreš govoriti tako grdo o njej?«

»Saj ne govorim grdo... pravim le, da je debela kako svinja, in to je vendar res, mati.« Spoznanje, da vse slaščice niso ovirale Hestere, da ne bi kritično gledala na svojo dobrotnico, je bilo pravi balzam za Eline ljubosumno srce. »Ti ne boš nikdar debela,« ji je dejala. »Ti boš gotovo zmerom tako suha, kakor sem jaz.«

»Nič ni čudnega, da si ti tako suha... če te od jutra do noči priganjajo... in si tolikokrat po pol noči zunaj.«

»Tega ne sme nihče slišati!« je plašno vzkliknila Ela. »Zdaj najmanj!«

»Pismo je torej le s tem v zvezi?... so to tihotapci, mati?«

»Moičil!« je zoper svojo navado jezno vzkliknila Ela. »Pojdi k nalogam!«

Godrnjaje je sedla Hestera za mizo in vtaknila nos v »Svetovno zgodovino,« med tem ko je Ela zažigala v plamenu sveče Tomovo sporočilo ter gledala, kako se je izpreminjalo v pepel.

Ko je ostala Hestera sama, je odrinila knjigo in je vzela iz žepa rdeč žepni robec, ki ji ga je dal Sam, najmlajši konjski hlapec, da je nabrala vanj lešnikov. Z užitkom jih je začela tretji, nato pa se je zleknila s kupčkom jedrc pred seboj na posteljo, da bi preišljala o reči, ki jo je zdaj izključno zaposljevala.

Kdo neki je človek, ki piše njeni materi? Pisava je očitno moška. Vsebinska priča, da mu slaba prede. Zakaj neki pričakuje pomoči prav od njene matere, si ni mogla razjasniti. Nedvomno so bili njeni nočni izostanki v zvezi s tem moškimi. Kakšne vrste pa so bili moški, ki so ostajali ponoči zunaj? Tihotapci in razbojniki. Ali pa vohuni. A kaj naj bi iskal vohun v teh krajih?

Prej je Hestera pripisovala nočnim izostankom svoje matere tisti pomen, ki bi jim ga najprej pripisovali odrasli ljudje. Ni se v zadnjem času zaman mudila v hlevu in tam ujele to in ono, kar ji je pomagalo deloma razrešiti skrivnost, v katero so bili zaviti odnosi med moškimi in žensko. Marta je večkrat spala pri Wainwrightu. In vsi so vedeli, da se sodar John družji z Rozo. In nekega večera je Hestera zalotila Sama z neko vaško deklico v senu. Bilo je torej povsem naravno, da je odslej spravljala Eline nočne izostanke v zvezo s takimi rečmi, zdaj pa je spoznala, da so se morali nanašati na drugačne, vse bolj razburljive dogodke.

Prvič se je zavedela, da se v njeni neposredni bližini dogaja nekaj napetega. Nekd moški je preganjan, zahteva pomoči in se bo nocoj splazil sem. Bilo je prav kakor v knjigah, ki jih je bila čitala, le s to razliko, da to ni bila izmišljena povest, temveč gola resnica. In ona, Hestera, ki je morala čitati begunčevno pismo, je bila vmešana v to zadevo, je bila takorekoč soudeleženka, kajti čeprav si še ni bila na jasnem, za kaj gre, je vedela, da gre za nekaj prepovedanega, za nekaj nevarnega.

Nalohen, prijeten drget ji je izpreletel telo.

OSMO POGlavJE

Hestera je bila hudo razočarana, ko je spoznala, da Ela ne namerava pustiti luč, kakor je bilo zahtevano v pismu.

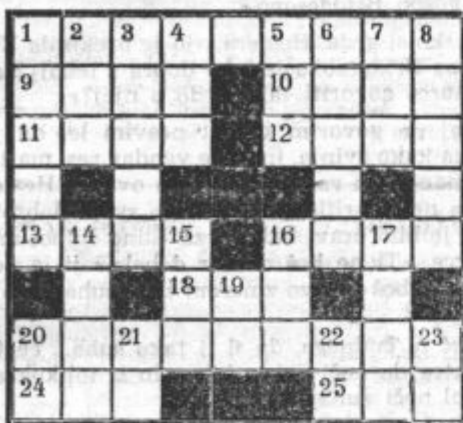
»Mati, on vendar čaka, da mu pomagaš... je šepetala, ko je zlezla Ela k nji v posteljo in ugasila svečo.«

»Potem zaman pričakuje,« je godrnjala Ela. »Zdaj pa spi! Ničesar več nočem slišati o tem.«

(Dalje)

ZA UGANKARJE?

Križanka

Vodoravno: 1. Star slovenski pesnik, ki je umrl 1. 1893. v Ljubljani. 9. Samostojen plemenski poglavar v Severni Afriki. 10. Italijanska reka, ki teče mimo Pise. 11. Stisnjena roka. 12. Vladarjevo bivališče. 13. Zaključna točka sportnih dirk. 16. Izraelci so jo uživali v puščavi. 18. Pod čelom imaš dve, a za križanko potrebuješ le eno. 20. Ljudsko glasbilo v Italiji. 24. Jeza v latinščini. 25. Eden izmed številnih na glavi.

Navpično: 1. Del že izumirajočega orodja za mlacev žita. 2. Vsaka oseba ga ima. 3. V močganih se rodi. 4. Z njim se pokriva miza. 5. Siromak ga dobi (narobe). 6. Pomanjševalna oblika neke besede, pomenjajoča zelo majhno količino (brez črke i). 7. Osebni zaimek (narobe). 8. Pravilo, red, določitev s tujo besedo. 14. Reka na Bavarskem. 15. Zdravniki ga rabijo. 16. Eden izmed načinov petja, glasbe. 17. Redovnica. 19. Pristov kraja. 20. Osebni zaimek. 21. Besedico izrečeš, če kaj daš. 22. Italijanski spolnik... 23. Visoka karta.

Dopolnjevanke

1. . i t a . a
2. . r n a . t
3. . k c e . t
4. . e p t . l
5. . l o b . k
6. . e l i . a
7. . r s a . a
8. . p l e . a
9. . a g r . b

Besede pomenijo: 1. Glasbeni instrument. 2. Priladnik nekega balkanskega naroda. 3. Sprejem menice s podpisom. 4. Plezavec s tujo besedo. 5. Vodnjak je navadno takšen. 6. Češnja bolj svetle barve. 7. Tretji sklon dvojine nekega ženskega imena. 8. Zenska oblika deležnika nekega glagola, ki pomeni neko kmetijsko opravilo. 9. Veliko hrvatsko mesto. — Novodobljene črke preberl po vrsti od besede do besede, pa dobiš znan kmečki izrek.

***

Posetnica

TONI LENART

PIVKA

V tej posetnici se skriva star slovenski književnik, ki je o njem naš veliki Frešeren izrekel znane ostre besede.

***

Rešitev ugank iz prejšnje številke. Križanka: vodoravno: 1. Janez Trdina, 11. oliva, 12. organ, 13. rez, 14. oda, 15. du, 16. oltar, 18. um, 19. ata, 21. Ort, 22. pri 23. mleč (belin) + pereat, 26. ara, 27. car, 28. Miha, 29. Tula; navpično: 1. Jordan, 2. Aleuti, 3. niz, 4. ev, 5. Zagloba, 6. Rogatec, 7. dr., 8. igo, 9. nadura, 10. Anamit, 17. trp (prt), 20. Alah, 22. Peru, 24. era, 25. rat. Skrit pregovor: Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.

Zenski vestnik

Malinovec je izvrsten nadomestek sladkorja in mleka

Tudi v zdajšnjem času, ko primanjkuje sladkorja in mleka, bi vsaka gospodinja rada včasih svoji družini postregla s slaščicami, ki naj bi bile okusne, vendar pa cenene. Zmerom se ob taki priložnosti pojavi vprašanje, s čim naj se nadomestita sladkor in mleko. S saharinom? Nikakor ne, kajti jed bi bila neprijetno sladka in brez hranilne vrednosti, ki jo vsebuje sladkor, mlečni nadomestki pa so silno dragi. Koristno pa ti lahko pomaga v gospodinjstvu malinovec, ki je razmeroma cenen, prijetnega okusa in zdrav. Evc, nekaj navodil, kako in kje uspešno uporabljaš malinovec:

Zelo okusen je **jabolčni riž** z malinovecem, ki ga pripraviš takole: Deni v ponev nekaj žlic malinovca in nastrganih jabolk ter prepraži. Nato dodani opranega riža in prav malo limonove lupine. Ko je riž kuhan, ga deni na mizo kot samostojno jed.

Drugič pa napravi nekoliko drugače. Skuhaj primerno količino makaronov in jih odcedi. Položi v prav malo namazano kozico plast makaronov in na malinovec prepraženih jabolk, nato spet makarone in tako naprej. Vrhnja plast naj bodo makaroni, ki jih poljš še z dvema žlicama malinovca in specij v pečici.

Ali pa skuhaj polento, jo lepo naloži na krožnik in prav malo poljš z malinovecem. Na ta način ti malinovec tudi zabelo uspešno nadomesti. Otrokom gre tako pripravljena polenta še posebno v slast.

Morda boš enkrat naredila praženec ali pa rižev, zdrobov ali kašev narastek, pa ne boš imela pripravljenega kompota; v takem primeru poljš narastek ali praženec z malinovecem, pa boš videla, kako odlični okus bo imela jed in kako bo sladka.

Tudi pečene palačinke, nadevane z jabolki, prepraženimi z malinovecem, so izvrstne.

Kmalu nas obišče zima in z njo prehlad otrok. Ti, skrbna mamica, pa boš želela dati deci toplega čaja. A kaj, ko lipovec sam ni nič kaj dober, med pa je silno drag. Daj torej v skodelico žličko malinovca. Vsakemu gostu lahko postrežeš s to izvrstno pijačo. Tudi kompot, ki ga osladiš z malinovecem, silno mnogo pridobi na okusu in hranilni vrednosti.

Kadar ima kdo v družini god ali rojstni dan, boš gotovo naredila kakšno ceno in okusno poslastico. Napravi morda enkrat torto po naslednjem navodilu: Zmešaj v skledi 35 dekagramov enotne moke, 20 dekagramov turščične moke, 20 dekagramov rožičeve moke, 2 praška za dviganje (Pekin), en vanilijev sladkor, limonovo lupinico, eno celo jajce in tri četrtine litra tekočine, ki si jo pripravila iz več kakor pol litra vode in malinovca. Ko si zmes dobro premešala, jo stresi v pekačo, katere dno si pokrila s papirjem, namažanim z maslom. Speci v neprevroči pečici. Ko je torta pečena, jo prereži in hladno namaži z marmelado.

Če je praznik v družini pomembnejši, pa naredi torto takole: V skledi zmešaj 40 dekagramov turščične moke, 10 dekagramov enotne moke, limonovo lupinico, 2 praška za dviganje (Pekin), en vanilijev sladkor, pet dekagramov maščobe, dva rumenjaka, sneg dveh beljakov in primerno količino vode, pomešane z malinovecem. Ko je zmes pečena, jo prereži in ohlajeno namaži z naslednjo kremo: V četrtinki litra vode, oslajene s tremi žlicami malinovca, zakuhaj sadni prašek za pravo kremo, v dobljeno zmes pa pretlači skozi sito jabolka prepražena na malinovcu. Ostanku kreme prideni žlico kakava, daj v brizgalko in prazniku primerno okraši torto.

Okusna nedeljska večerja je rožičev kolač. Naredi kvašeno testo, razvaljaj ga in namaži z naddevom, ki si ga pripravila iz malinovca, nekaj večje sesekljane pehtrane in rožičeve moke. Ko se testo drugič dovolj dvigne, ga speci in nato razreži v lepo oblikovane rezine.

Breznikov Stanko iz Lepe vasi je bil student sedme latinske šole, po ljudski veri torej črnašolec. Ko je po končani šoli prišel domov na velike počitnice so ga začeli Lepovaščani nadlegovati, češ: »Zdaj boš študiral osmo šolo, zdaj si se gotovo že naučil čarati.«

»Vam bom že ob priliki pokazal, kaj znam,« je odvrčal kratkobrešno.

Lepovaščani so bili hudi babjeverci. Če se je priklatil v vas kak cigan in jim prerokoval iz kart njihovo bodočnost, so ga tako obsuli z nagradami, da je prav zadovoljen zapuščal vas.

Student Stanko, ki je poznal vaško neozdravljivo praznovornost, je tuhtal, s čim bi zadovoljil babjeverce. Stanko je bil nepremožnih kmečkih staršev sin. Oče mu je bil že zgodaj umrl. Živela sta potem z materjo sama od malega posestva, na katerem je stala hiša, ki je pred nekaj leti pogorela. Stanko je živel kot študent v mestu in mati si je morala pri zgradbi nove hiše pomagati sama, kakor si je vedela in znala. Podprli so jo tudi dobri Lepovaščani, da je bila hiša v času te zgodbe baš v sirovem stanju zgrajena. Pri tej nedodelani stavbi je prišla študentu Stanku na um dobra misel, kako bi ustregel vaški praznovornosti.

Student je često spraševal svoje nadlegovalce, kakšne skrivnostne čarovnije bi radi videli. Eni so zahtevali, naj jim pokaže, kako se napravijo dobre jedi, drugi spet, da jim pričara divje zveri in tretji so hoteli, naj jim napravi nevihto z bliskom in gromom.

Stanko se je pri teh zahtevah delal, kakor bi ne bil vedel, kaj naj stori. Naposled jim je dejal, da jim bo napravil blisk, grom in dež in morda še točo.

»Vse drugo napravi, samo toče ne,« so mu govorili kratkobesedno.

Tako je bilo torej sklenjeno, da bodo vaščani videli pričarano nevihto. Stanko je povabil iz bližnje vasi svojega prijatelja — sošolca. Razložil mu je želje Lepovaščanov in svoj načrt za izvedbo čarovnije.

Več dni sta pripravljala študenta v nedograjeni hiši prostor, v katerem naj bi izvršila čarovnijo, ki je še ni videla vas.

Kakor rečeno ni bila stanovanjska hiša še čisto dodelana. V zadnjem delu stavbe je bila večja soba, katere strop je bil še samo prevlečen z debelimi bruni brez ometa. Študenta sta iz sobe odstranila razno navlako, nato pa zadelala okna in vsako luknjico, da je bila v sobi tema kakor v zabitem sodu. Potegnila sta na strop veliko

kad, ki je merila kakšne tri polovnjake, jo napolnila z vodo in tako postavila, da jo je tudi otrok lahko prevrnil. Zatem sta napolnila tri jerbace s kamenjem, ki naj jima služi za grom. Za blisk pa sta si navihanca poskajala velik lonec in ga zavila v cunje, da ne bo povzročal ropota, ko bosta izvabljala blisk med nevihto. Lonec za blisk sta pripela v prednjem delu stropa in ga s pokrovom dobro zaprla, da ne bo pred bliskom prihajala niti najmanjša svetloba iz njega. Blisk naj bi se videl le takrat, če bi se potegnila vrstica in spet spustila. V loncu sta položila žepno električno svetilko.

Dolgo vrsto dni sta skrivaj delala študenta priprave in se pehala, da bi zadovoljila Lepovaščane. Lep poletni dan je bil določen za uprizoritev nevihte.

Dan pred tem je povabil vaščane, da jim razodene, kako in kje bo pričaral neurje.

Zbralo se je precejšnje število ljudi. »Jutri ob 11. predpoldne, pridite vsi razen otrok, da boste gledali pričarano nevihto z bliskom, gromom in dežjem. Veste pa vsi, da sem ubog študent, zato vas prosim, da mi darujete kakšne krače, gnujati ali drugih živil.« je dejal študent zbranim in vsi so mu obljubili darove.

Vaščani so komaj čakali drugega dne. Ženske so kuhale meso in pekle potice. Vsaka je hotela osrečiti črnašolca s čim izdatnejšim darilom.

Drugega dne so že zgodaj zjutraj začeli prihajati vaščani in so oddajali darila. Kar deset jerbacov je napolnil Stanko z želodčnimi dobrotami.

Prišla je enajsta ura. Ne samo Lepovaščani, tudi iz sosednjih vasi so se zbrirali pred študentovo hišo. Vsi so željno čakali na neurje, ki bo nastopilo v zaprti sobi.

Pred zbrano množico je stopil študent Stanko ogrnen v črn plašč in nagovoril ljudi: »Predragi zbrani, prišli ste, da boste videli moje črnašolsko znanje. Res je, da sem se naučil mnogo čarovnij, toda prosim vas vse skupaj prav vljudno, da zase ohranite, kar boste videli. Bog vas varuj, da bi kdo izmed vas črnil le besedo o tej zgodbi, ki se

Veliko število pomiloščenih v naši pokrajini

Obe okrožni sodišči v naši pokrajini, ljubljansko in novomeško, sta prejeli navodila od ministrstva za pravosodje iz Rima glede postopanja pri izvedbi amnestije in odpust kazni. Kakor pri okrožnih sodiščih so tudi pri vseh okrajnih sodiščih v pokrajini začeli sestavljati splošne imenike o pomiloščencih in o tistih osebah, ki se jim odpusti kazni v smislu amnestijskega odloka.

Kazenski oddelek okrožnega sodišča v Ljubljani pregleduje tekoče in rešene spise ter sestavlja imenik pomiloščenih. Že pretekli teden dni je bilo do 30 obsojenih oseb izpuščeno iz zaporov okrožnega sodišča, ker so bile deležne Vladoarjeve amnestije. Zbirajo pa na okrožnem sodišču še druge podatke in pregledujejo spise, ker je potrebno natančno upoštevanje vseh določil amnestijskega odloka.

Kakor znano so od amnestije izločeni vsi oni, ki so v svoje sebične namene izrabljali zdajšnje vojne razmere. Tako niso pomiloščeni navjalski

in verižniki vseh vrst, ki so zakrivilj kake prestopke po zdaj v času vojne objavljenih protidraginjskih uredbah.

Amnestirane so dalje tudi osebe, proti katerim tečejo kazenska postopanja zaradi kaznivih dejanj, ki jih vsebuje kazenski zakon in ki so navedena v amnestiji. Zato bo te dni odpadlo mnogo kazenskih razprav, ki so bile razpisane za ta mesec in za november. Zanimiv primer se je te dni primeril na okrožnem sodišču. Pred kazenskim senatom sta bila obsojena na 10-mesečni strogi zapor dva mladoletnika, ki sta izrabila zdajšnje vojne razmere za svoja kazniva dejanja. Nastalo je nato vprašanje, ali sta deležna amnestije ali ne. Sodni zbor je amnestijski odlok pravilno tolmačil, da ne moreta biti v smislu amnestije deležna Vladoarjeve dobrote.

Na okrajnem sodišču bo izredno veliko število pomiloščenih, med njimi tudi takšni, ki so bili obsojeni zaradi žaljenja časti.

DOMAČE NOVICE

* Navodila Visokega komisarja za zimsko pomoč. Ob prisotnosti podprefekta dr. Davida, načelnika kabineta dr. Bisie, načelnika računskega oddelka Bulla je Visoki komisar sprejel predsednika pokrajinske pomožne akcije in predsednika občinske pomožne akcije v Ljubljani. Ekselencia Grazioli je pazljivo preučil podana poročila in podal natanka navodila za program pomožne akcije prihodnje zime. Program bo v korist potrebnih znatno razširjen v primeri z onim preteklega leta.

* Predpisi o klanju kopitarjev. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil: Člen 1. Prepoveduje se klanje kopitarjev (konj, oslov, mul in mežgov), ki so še sposobni za delo ali za kakršnokoli koristno rabo. Razen v primerih zakola v sili so živinozdravniki klavnic dolžni prepovedati zakol kopitarjev brez potrdila o njih nesposobnosti za delo in brez posebne dovolilnice za zakol po naslednjem členu. Člen 2. Nesposobnost za delo ali za drugo koristno uporabo mora biti ugotovljena s posebnim potrdilom, ki ga izda na lastno odgovornost živinozdravnik občine, v kateri se žival navadno uporablja za delo. Dovolilnico za zakol si mora priskrbeti stranka s tem potrdilom pri živinozdravskem oddelku kmetijskega oddelka Visokega komisariata. Člen 3. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo, če ni dejanje huje kaznivo, upravno v denarju od 500 do 5000 lir. Ozdrni se tudi zaplemba v nasprotju z gornjimi predpisi zaklanih kopitarjev.

* Zelo dobra letina riža v Italiji. Italija je največja pridelovalka riža v Evropi. Pred vojno je pridelala letno povprečno 800.000 ton riža; izvozila ga je okrog 160.000 ton, od tega približno polovico v Nemčijo. Že lani je pa bila površina za rižem zasejanega polja povečana, kar se je zgodilo tudi letos. Pridelovalci riža so dobili posebne nagrade za večje posevke. Ker je bilo letos vreme zelo ugodno, je obrodil riž v Italiji izredno dobro. Pridelki riža bo letos v Italiji znatno večji od lanskega.

* Podporna delovnost občinskega odbora v Novem mestu. V septembru je prišlo na občinski podporni urad v Novem mestu 360 prošelj, ki so jih vložile potrebne družine iz mesta in okolice. Podpora je bilo deležno 350 oseb, ki so prejele nakazila za živila in oblačila. V nujnih primerih so bile nakazane tudi denarne podpore.

* V cvetu let nas je zapustil. V ljubljanski bolnišnici je 21. oktobra umrl 22 let stari Anton Gorenc, sin ljubljanskega pismonose Antona Gorenca. Po rodu je bil iz št. Ruperta na Dolenjskem, kjer se je zelo trudil za našo »Domovino«, ji pridobil naročnike in večkrat pošiljal zanimive dopise, da je seznanjal svoj prijazni rojstni kraj s širšim svetom. Bil je zaradi lepega značaja splošno priljubljen. Po nesrečnem naključju pa je začel hirati na ledvicah. Nevarno obolelega so pripeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu žal niso mogli več pomagati. Starši so z njim izgubili svojo največjo nado. Z roditelji žalujejo za ljubljenskim pokojnikom trije bratje, sestra in številni rojaki. Naj bo prezgodaj umrlemu ohranjen lep spomin in naj mu bo blag počitek pri Sv. Križu! Zalujoči družini izrekamo odkritosrečno sožalje!

* V Ribniški dolini je snežilo. Po lepih jesenskih dneh, v katerih so lahko Ribničani spravljali v njiv pridelke, je bilo prejšnji teden dvodnevno deževje. Podnebje se je močno ohladilo in 21. t. m. zjutraj se je Ribniška dolina belila v snegu. Sneg se pa seveda še ni mogel držati.

* Obsodba vohunske družbe. Iz Rima poročajo: Pred posebnim sodiščem za zaščito države v Rimu je bila 23. t. m. razprava proti skupini 13 Slovancev, med njimi proti nekaterim italijanskim dr-

žavljanim, pripadnikom Oboroženih Sil, ki so bili obtoženi vojaškega vohunstva v vojnem času na ozemlju bivše Jugoslavije v Villi del Nevoso, v Goriziji, v Triestu, v Udinu in drugod. Med njimi je bilo pet obsojenih na smrt, in sicer Josip Rojc, Anton Gržina, Josip Zeffrin, Franc Vičič in Vincenc Hrovatin. Izmed ostalih so bili obsojeni: Ivan Primo na došmrtno ječo, Ivo Stegar na 24 let, Josip Znidaršič in Anton Grbec na 16 let ječe. Trije obtoženci so bili zaradi nezadostnih dokazov oproščeni. Obsodba petih na smrt obsojenih je bila izvršena 24. oktobra ob zori v nekem kraju v okolici Rima.

Trieste - Gorizia

Smrt 104-letne gospe. V Triestu je umrla najstarejša Triestinka ga. Elizabeta Zanlerjeva. Rajnika je bila zgladna žena in mati 11 sinov. Trieste je pripravil svoji najstarejši meščani lep pogreb.

Iz Gorenjske

Smrt Hitlerjevega profesorja v št. Andražu. V št. Andražu v Lavantinski dolini je te dni umrl dr. Leopold Pötsch, bivši profesor Adolfa Hitlerja. Nemško časopisje ob tej priliki tudi navaja, da je št. Andraž zelo star kraj. Mesto je bilo omenjeno že v neki listini solnograškega nadškofa Adalberta l. 927., ko je nadškof izročil nekemu drugemu škofu več krajev, med njimi tudi št. Andraž. To se je torej zgodilo pred 1015 leti. Kakor znano je bil v št. Andražu še pred sto leti sedež lavantinske škofije, ki pa ga je škof Anton Martin Šlomšek vnesel v Maribor.

Iz Spodnje Stajerske

Biserne poroka. V Senovici v občini Smarju pri Ješah sta te dni praznovala biserno poroko krojaški mojster Jozef Novak in njegova zvesta žena Marija. Jozef steje 90, njegova žena Marija pa 84 let. Oba sta še zelo čila. V srečnem zakonu se jima je rodilo sedem otrok, izmed katerih žive še trije. S temi tremi in pa z osmimi vnuki sta praznovala biserno poroko. Prejela sta tudi pismene čestitke Adolfa Hitlerja.

Zlata poroka. Te dni sta v Gradcu praznovala zlato poroko upokojeni vladni svetnik Hans Schweiger in njegova žena Terezija. Schweiger je po rodu s Spodnjega stajerskega in je v štiričetrdesetletni službeni dobi uradoval pri sodiščih v Šoštanju, Ptujju, Mariboru in nazadnje kot pisarniški vodja pri deželni sodišču v Gradcu.

Prostovoljci za kmetijsko delo. Zadnje dni je bilo v celjskem mladinskem domu izbirno taborišče za mladeniče, ki so se prostovoljno priglasili za kmetijsko delo. 50 teh mladeničev je nato odpotovalo za leto dni na Spodnje Avstrijsko. Prihodnje leto bodo tudi na Spodnjem stajerskem urejena taborišča za prostovoljce kmetijskega dela in bodo prišli kmetom pomagat mladeniči iz raznih nemških dežel.

Ljudska knjižnica v Slovenjem Gradcu. Nedavno je bila odprta v Slovenjem Gradcu ljudska knjižnica. Zupan je v otvoritvenem govoru naglašal, da je v knjižnici na razpolago mnogo knjig in listov, dostopnih vsemu prebivalstvu. Okrožni inspektor in vodja krajevne skupine Kaltenböck je govoril o jezikovnih težkočah mnogih domačinov in jih pozval, naj pridno zahajajo v knjižnico, da bodo s pomočjo nemških knjig izpopolnili svoje jezikovno znanje.

Smrt starega Brežičana. Te dni je umrl upokojeni okrajni inspektor Julius Baldasch, star 72 let. Pokojnik je bil doma iz Brežic. Posvetil se je vojaškemu poklicu in je bil dolga leta v dunajski jahalni šoli učitelj jahanja. Uradniška služba ga je privedla tudi v Kočevje, kjer je bil 15 let okrajni tajnik. Med prvo svetovno vojno je bil ravnatelj pomožnega urada. Pozneje se je izselil.

Razglas

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in po veljnik XI. armadnega zbora sta na podlagi odloka z dne 24. aprila letos naznanila:

Dne 26. septembra je v Ljubljani neki komunist s samokresom ustrelil organa javne varnosti Slovenca Jožefa Habjana. Na podlagi odloka z dne 24. aprila letos je bila odrejena ustrelitev štirih oseb, o katerih je znano, da so zakrivila nasilniška in komunistična dejanja. Pretekla je namreč določena doba, v kateri storilcev omenjenega zločina niso našli. Obsodba je bila izvršena 29. septembra ob 9.30.

Dne 4. oktobra so komunisti v Starem trgu umorili Vaukovo Lucijo. Ob uporabi naredbe z dne 24. aprila je bilo ugotovljeno, da je čas, predviden za aretacijo izvršitelja omenjenega zločina potekel brezplodno, zato je bila odrejena ustrelitev ene osebe z gotovostjo krive strahovalskega in komunističnega delovanja. Ustrelitev se je izvršila 19. oktobra.

Dne 8. oktobra je neki komunist v Ljubljani umoril slovenskega uradnika javne varnosti Kukoviča Kazimira. Ob uporabi naredbe z dne 24. aprila se je ugotovilo, da je čas, določen za aretacijo izvršiteljev zločina potekel neplodno. Zato je bila izvršena ustrelitev osmih oseb, zagotovo krivih komunističnega in strahovalskega delovanja.

Dne 13. oktobra je v Ljubljani neki komunist umoril dr. Marka Natlačena. Ob uporabi naredbe z dne 24. aprila je bila izvršena ustrelitev 24 oseb za gotovo krivih strahovalskega in komunističnega delovanja.

Smrten padeč z drevesa. V Selniku v ptujskem okrožju je posestnik Stanko Majcen padel z jablane in je obležal z zlomljeno hrbtenico. Zaradi smrtno nevarne poškodbe je bil prepeljan v deželno bolnišnico v Gradcu, kjer ga pa niso mogli več rešiti.

Iz Hrvatske

Predavanje italijanskega učenjaka v Zagrebu. Te dni je predaval v Zagrebu profesor dr. Telesforo Bonadonna iz Milana o umetnem oplodjevanju pri domačih živalih. Predavatelj je v uvodu naglasil, da je vprašanje umetne oploditve postalo pereče skoro v vseh državah sveta. Nato je govoril o zdajšnjem stanju umetnega oplodjevanja v Italiji in opisal ustanove, ki se s tem največ pečajo. Naposled je pokazal poslušalcem film, ki prikazuje sedež italijanskega proizkuševalnega zavoda za umetno oplodjevanje živali v Milanu in poedina razdobja v oploditvi sami. Predavanju je prisostvovalo mnogo visokošolcev, ki študirajo živinozdravstvo, vsi zagrebški živinozdravniki in zastopniki zagrebškega vseučilišča.

Nova imenovanja. Ker je bil dozdajšnji komisarski vodja Hrvatske odvetniške zbornice dr. Ludvik Cimperman imenovan za glavnega ravnatelja javne varnosti in reda v notranjem ministrstvu, je imenoval pravosodni minister dr. Andrija Artuković na njegovo mesto odvetnika dr. Ivana Spahića, za njegovega namestnika pa odvetnika dr. Milana Pavelića. Za ravnatelja za prehranjevalne zadeve v gospodarskem ministrstvu v svojstvu državnega tajnika je bil pa imenovan dr. Stefan Kraft.

PO SVETU

Čudne so šege Papuancev na Novi Gvineji

Na Novi Gvineji se bijejo zdaj bitke med japonskimi in avstralskimi četami. Za Grenlandijo je Nova Gvineja največji otok, pokrit s pragozdovi in visokimi gorovji. Ta čudna dežela krije v sebi mnogo zanimivosti, med katere spada šele nedavno ugasli ognjenik, ki ima obliko podolgovatega kolača. Presekan od mnogih sotesk in prepadov se razprostira ob njem bujno rastoče gozd. Druga zanimivost so čudne skale, podobne dvema druga na drugi stoječima stenama. Vrh ene gore na Novi Gvineji ima tako čudno obliko, da bi zaman iskali kaj podobnega drugod po svetu.

Samo z glavo lahko zmaje človek ob čudnih šegah prebivalcev Nove Gvineje Papuancev, ki žive v preprostih kolibah, stoječih na kolih. Pri njih posvečajo ženske manj pozornost lepoticenju kakor mladi gizdaitni. Med lepoticenje spadajo nakodrant lasje, tetovirana koža, čvetlični okraski, z vrvice močno prevezan trebus in črno pobarvani sicer zdravi in snežnobeli zobje. Znak papuanskega vojščaka sta dve školjki in opletan obesek v obliki lista ali srca na prsih. Ta obesek vzame vojščak pred bojem med zobe, da draži z njim svojega nasprotnika. Poglavarji pa nosijo

zelo redke skoro v krogu ukrivljene okle divjega merjasca. Svoje mrljice polagajo Papuanci navadno zavite v široke liste na drevesa, kjer se posuše, potem jih pa spravijo v svoje kolibe. Evropeca čaka zelo neprijetno preseženje, ko stopi v mrčno papuansko kolibo, ki ima samo eno okno podobno odprtini, ko zagleda izpod stro-pa viseča posušena trupla.

Sloveče so velike zborovalnice Papuancev, največje kolibe, lepo okrašene z rezbarijami. To so nekakšne štirinadstropne stanovanjske hiše. Izpod spodnjega strešnega roba vise dolge rese iz palmovih vlaken in na vrvcih nanizane jajčne lupine. Na strehi sami so v pestrih barvah naslikane živali: kuščarji, ribe in ptice. Na vrhu kolibe kraljuje človeška podoba, nad njo pa še ptica v poletu.

× Pred 75 leti je bil izumljen dinamit. Izumil ga je slavni šved Alfred Nobel. Izumiteljevo prizadevanje je šlo za tem, da bi izdelal namesto razstreljivega olja nitroglicerina gosto razstreljivo snov. To se mu je tudi posrečilo leta 1867. Po naključju se je bil pomešal del njegovega razstreljivega olja s prstjo. Tako je nastala nekakšna malta. Nobel je kmalu ugotovil, da gre pri tej mešanici za razstrelivo še večje sile, kakor jo je imel nitroglicerin. Novemu razstrelivu je dal ime dinamit, kar pomeni mogočen. Dinamit je bil kmalu izpopolnjen. Tudi v prvotni obliki je pomenil velik napredek, toda kmalu se je pokazalo, da je bila nova mešanica v marsikaterem pogledu nepopolna. Bila je zlasti zelo občutljiva za vodo. Že leta 1875. se je Nobelu posrečilo novo odkritje. Prst je nadomestil z drugimi snovmi. V tej obliki poznamo dinamit še zdaj.

× Volga je največja in najdaljša reka v Evropi. Njena struga je pri Stalingradu široka šest do osem kilometrov. Če bi vse vode, ki se izliva v Volgo, postavili v vrsto, bi dobili reko, ki bi bila dolga nad 40.000 km. Poleti, kadar je suša, je Volga zelo plitva, ponekod komaj meter in pol globoka, ob deževju pa tudi 14 metrov.

× 1300 let stara smreka. V gaju, posvečenem neki boginji, baje na Japonskem rase smreka, zasajena pred 1300 leti. Visoka je smreka 24 m, spodaj pa meri v obsegu 12 m. Njene veje se raztezajo v eni smeri 80, v drugi pa 100 m daleč. Da bi zavarovali in podprli spodnje najdebelejše veje so napravili 380 lesenih in kamenitih stebrov. Mnoge veje so zavarovane pred vremenskimi ne-zgodami celo z zaščitnimi strehami. Vsako leto v poznem poletju praznujejo boginji posvečen praznik in tedaj romajo h častiti smreki velike množice vernikov. Strogo je prepovedano lomiti ali sekati njene veje. Kdor bi to storil, bi ga zadel stroga kazen.

× 145 karatni demant. Iz Caracasa poročajo, da so našli na demantnih ležiščih v bližini Sante Elene izredno velik demant, ki tehtja 145 karatov. Demant je izredno čist in njegovo vrednost cenijo na 100.000 dolarjev. Demant je našel siromašen iskalec, ki dela na svoj račun.

× Zraven milijonov se je zadušil. V Galbenstonu v Texasu je nedavno brez sledu izginit nek priseljeni tujec. Iskanje njegovega bivališča je ostalo neuspešno. Naposled je policija vdrla v njegovo stanovanje in skrbno preiskali vse prostore, toda o pogrešanem tujcu ni bilo ne duha ne sluha. Policija je naposled našla v stanovanju veliko železno blagajno in z njo je bila zagonetka pojasnjena. V blagajni je bilo namreč pogrešano čovo truplo. Tujec je bil znan kot velik skopuh. Najbrž je zlezel v svojo blagajno, da bi preštel milijone, pa so se jeklena vrata po nesrečnem naključju za njim zaprla in tako se je mož zadušil.

× Živnozdravniki s petjem mirijo živali. V živalskem zavodu na dunajskem vseučilišču imajo oddelek, kjer bolne živali zdravijo z rentgenskimi žarki. Živnozdravniki, ki so zaposleni v tem oddelku, so imeli priliko opazovati, da se nekatere živali silno boje prasketanja električnih isker. Zlasti plašljivi so psi in se na vso moč upirajo, kadar zaslučijo, da jih bodo izpostavili učinkom rentgenskih žarkov. Da bi svoje živalske bolnike pomirili, so si živnozdravniki izmislili nekaj posebnega. Sklenili so jim pregnati strah s petjem. Preden spuste električni tok v aparat, živnozdravniki in njihovi pomočniki zapoje kakšno pesem in potem pojejo ves čas, dokler »operacija« traja. Na ta način prasketanje električnih isker pregluše s pesmijo. Na ta način se živali čisto mirno prepuste zdravljenju z rentgenskimi žarki.

× Strašna vročina v notranjosti zemlje. Glede notranjosti naše zemlje si učenjaki še zmerom niso na jasnem. Precej zanesljivo je pa zdaj že znano, da je zemljako jedro sestavljeno iz elektriziranih atomov in elektronov. Oboji so tako močno stisnjeni, da vlada v notranjosti naše zemlje pritisk dveh do štirih milijonov atmosfer. Vročina v središču zemlje znaša po mnenju učenjakov 3000 do 8000 stopinj Celzija. Pri takšni vročini bi se vsako živo bitje v trenutku spremenilo v praš in plin.

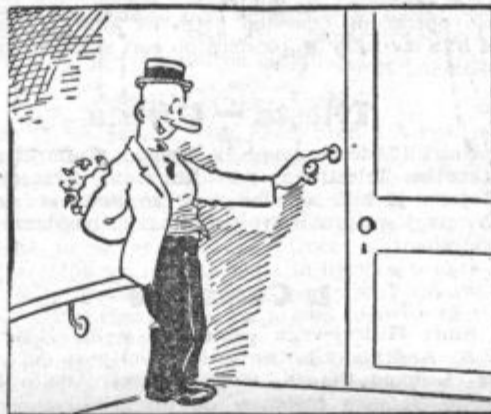
SMEŠNICE

Usoden prepil

Oženil rad bi se Nosan Matija, ko v srce zlezla mu je lepa Lija. Je kupil zanjo šopek prekrasan in zdaj jo maha k Liji razigran.

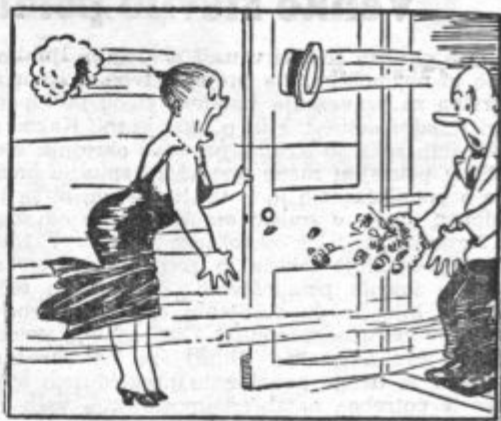
Pri stanovanju njenem pozvoni in kot pred rajem srečen se smeji. Na same orgle srce mu igra in neučakano mu trepeta.

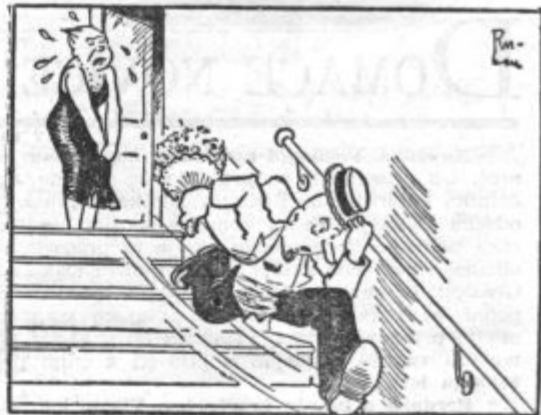
A v sobi svoji Lija se krasi in zraven po Matiji hrepeni, saj srce ji je prav tako goreče, enako po možitvi hrepenече.

Deviško se lepo je okrasila, nato pa k vratom jo je vili. Zdaj zdaj bo vrata mu odprla in lice fanta ljubega uzrla.

Odpre mu vrata, a prepil strašan nenadno ji uniči sen krasan. Lasuljo ji raz glavo je odnesel. Matijo pa do mozga je pretresel.

Kot blazen po stopnicah mož leti, za njim obupano dekle lhti. To vse storil nesrečni je prepil, nikak moža ji več ne reši vzdih.

Ni prava krogla

Boštjan je videl na baronovem vrtu krasno stekleno kroglo: v njej so se videli grad, visoka drevesa, vodometi in marmornate klopi. Zahotelo se mu je take krogle.

Pa gre v trgovino in zahteva: »Dajte mi stekleno kroglo, kakor jo ima gospod baron, kjer se bodo videli grad, visoka drevesa, vodometi, marmornate klopi...«

Postrežejo mu in Boštjan odnese kroglo domov. Zasadil jo na vrtu na kol.

Toda že drugo jutro jo prinese nazaj. »To je sleparstvo,« zavpije na prodajalca, »krogla ni takšna. Vrnite mi denar! Saj sem vam rekel, da bi rad takšno, kakršno ima gospod baron, da se bodo v njej videli grad, visoka drevesa, vodometi, marmornate klopi, ne pa samo stranišča in svinjaki!«

V DVOMU

Jože: »Ali si v dvomu, s katero bi se poročil, z materjo ali hčerko? Vzeml kar mater, tako, vsaj ne boš imel tašče.«

Tone: »To dobim kljub temu, ker je živa še stara mati.«

Jože: »Potem pa vzemi staro mater!«

ZVITO

Mihec: »Mamica, ali mi daš liro? Zunaj pred hišo stoji star mož, pa bi mu jo rad dal.«

Mati: »Zelo lepo Tonček. Vidim, da imaš dobro srce; tu imaš liro. Kje pa je ta mož?«

Mihec: »Tu spodaj prodaja sladoled.«

V BOLNISNICI

Zdravnik: »Z vami je zelo slabo in nimam upanja, da boste okrevali. Ali želite mogoče še koga videti?«

Bolnik: »Zelo bi prosil!«

Zdravnik: »Koga pa?«

Bolnik: »Drugega zdravnika!«

VARČNA KUCHARICA

»Kako je vam všeč novi električni kuharček?« vpraša gospa kuharica

»Imeniten je! Že dva tedna, odkar sem pri vas, sploh ni ugasnil.«

ZASLUŽENA OBLEKA

Urša: »Kako si prišla do te krasne obleke?«

Nežar: »Sama sem jo zaslužila.«

Urša: »Kako?«

Neža: »Moža sem odvadila kaditi.«